

มรรควรรค

๑๐. ปุจฉาจารย์วตถุ. (มยา วุจเจเต)

"น สนฺติ ปุตุตฺตาติ อิมํ ธมฺมเทสนํ สตุถา เชตวเน วิหรนฺโต ปุฉา
จารย์ อารพฺภ กเถสิ.

วตถุ (มยา) สหสฺสวคฺเค

"โย จ วสฺสสตํ ชีเว อปฺสฺสํ อุทยพฺพยํ,

(ตโต ตสฺส ปุคฺคสฺส ชีวิตโต เสยฺโย โหติ)

เอกาหํ ชีวิตํ เสยฺโย ปสฺสโต อุทยพฺพยณฺติ

คาวณฺณนํ วิตฺถาเรตฺวา กถิตํ.

ตทา หิ สตุถา ปุฉาจารย์ ตนฺนุฏฺโธโสํกํ ญตฺวา "ปุฉาจารย์ ปุตุ
ตาทโย นาม (ปิยชนา) ปฺรโลกํ คจฺจนฺตสฺส (ปุคฺคสฺส) ตาณํ วา เถนํ
วา ภวิตฺตํ น สกฺโกนฺติ; ตสฺมา วิชฺชมานาปิ เต (ปิยชนา) น สนฺติ
เยว; ปณฺทิตฺเตน ปน สีสํ วิโสธฺเตว อตฺตโน นิพฺพานคามิมคฺค
เมว โสธฺเตว วุญฺญตฺติ วิตฺวา ธมฺมํ เทสนฺโต อีมา คาวา อภาสิ

"น สนฺติ ปุตุตฺตา ตาณาย, น ปิตา, นปี พนฺธฺวา,

อนฺตเกนาธิปฺนฺนสฺส นตฺถิ ภาตีสฺส ตาณฺตา'

เอตมตฺถวสํ ญตฺวา ปณฺทิตโต สีสํวโต

นิพฺพานคมนํ มคฺคํ จิปรเมว วิโสธฺเยติ.

ตตฺถ (ปเทสุ) "ตาณายาติ: (ปทสฺส) ตาณภาวาย ปตฺติจฺจานตฺถา
ยาติ (อตุโล).

พนฺธฺวาติ: ปุตุเต จ มาตาปิตโร จ จเปตฺวา อวเสสา ภาตีสฺส
สุหฺขชา.

อนุตเกนาธิปนุสนฺตาสติ: (คาถาปาทสฺส) มรณฺเณ อภิกฺขุตสฺสาสติ
(อตฺโถ).

ปวตฺตติยํ หิ ปฺตฺตาทโย (ปิยชนา)อนฺนปํนาทิตาเนน เจว อุป
ปนฺนกิจฺจนิตฺถรณฺเณ จ ตาณํ หุตฺวาปิ มรณฺกาเล เกณจิ อุปา
เยน มรณํ ปฏิพาหิตุํ อสมตฺถตฺตาย ตาณตฺถาย เลนตฺถาย น สฺน
ติ นาม; เตเนว (การณฺเณ) (ภควตา วจัน) วุตฺตํ "นตฺถิ ฅาตีสุ ตาณ
ตาสติ.

เอตมตฺถวสนฺติ: (ปททฺวยสฺส) เอตํ เตสํ (ปิยชนานํ) อญฺญมญ
ญสฺส ตาณํ ภวิตุํ อสมตฺถภาวสงฺขาตํ การณํ ชานิตฺวา ปญฺหิโต จตุ
ปาริสฺสทฺธิสึเลน สํวฺโต (จตุปาริสฺสทฺธิสึเลน) รกฺขิโต (จตุปาริสฺสทฺธิสึเลน)
โคปิโต หุตฺวา นิพฺพานคฺมนํ อญฺจกิกํ มคฺคํ สัมมํ สัมมวิโสธเยยยา
ติ อตฺโถ.

เทสนาวसानเ ปญฺหาจารา โสตาปตฺติผลเ ปตฺติจฺหิ, อญฺเณปิ
พฺหุ (ชนา) โสตาปตฺติผลาทีนิ ปาปฺณิสฺสูติ.

ปญฺหาจาวตฺถ. (นิญฺจิตํ)

มคฺควคฺควณฺณนา นิญฺจิตา.

วิสตีโม วคฺโค (นิญฺจิต)